Ն. 1856 — 1882 ՓԵՏՐՎԱՐ 6 ՇԱԲԱԹ — 23 ԻՆՆԱՐ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 18 ՇԱԲԱԹ — Ն. 4856

ԳԻՆԸ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհիտ 10
Ալթը այ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէհիտիյէ 10
Ալթը այ » 5
Բօսթա իւճրէթի պէզէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Գէրինէի տէֆա իչին սաթը 3 ղ.
Իքինէի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Անկողմանի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իլան սրրասընա գօնուլմասան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթը 5 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Ք. Փանոսեան խանին եաղբիրը
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնլիէնպիհ-պազարընտա իրսի խանընտա Ն. 41։

١٢٩٧ ՇԱՒՊԱԹ Ղ — ١٢٩٩ ՐԷՊԻ ԻԼ. ԷՎՎԷԼ ١٤ — 30 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիս, 16 փետր.

Ամիրալ Ժօրէսին Ֆրանսա հիւսհուրիյէթի Բարիս սէֆարէթինէ թայինի մուհազագաշ տըր։

Մ. Պոնթու իլէ Մ. Ֆէտէր քէֆալէթէ բապթ օլունարագ, սէպիւէրի թախլիէ օլունմուշ տուր։

(Մալիւմ տիւր քի, Մ. Պոնթու վէ Մ. Ֆէտէր Իւնիօն-Ժէնէրալ պանգասընըն իտարէսինէ մէհմուր պուլունան զէվաթ տըրլար։)

Մէհիսի մէպուսանտա, սաղ Թարաֆ մէպուսանընտան Մ. Տըլաֆոս, Ֆրանսանըն շարգտա վէ խուսուսիյլէ Մըսըրտա Թուքտուղու բոլիթիգա հագգընտա պիր սիւալ իրտանընա ըուխսաթ Թալեպ իյլէտի։ —Պու սիւալըն միւպահասասը, կէլէճէք իէթիմանա պրագըլմըշ տըր։

Պատէհու, մէճլիս Ճէզայիրտէ վագը Սուգարատան Թունուս՝հուտուտունա գատար պիր շըմէնտիֆէր թէմտիտինէ տայիր պիր լայիհա գապուլ իյլէտի։

Պիր գաշ կիւն վագըթ կէչիրմէք իւզրէ, ճէնուպ Թարաֆընա կիթմիշ օլան Մ. Կամպէթթա, պու ադամ Բարիսէ ավոտէթ իյլէմիշ տիր։

Բարիս, 16 փետր.

Ըէմի զաղէթա, ամիրալ Ժօրէսին Բէթերպուրկ սէֆարէթինէ, վէ Մատրիտ սէֆարէթի պաշ քեաթիպի Վիգոնթ տը Պրիսսօնուն Պէլկրատ էլչիլիկինէ Թայեինինի իլան իտիեօր։

Բարիս, 17 փետր.

Թունուստան Մօնիթէօր Իւնիվերսէլ քէշիտ օլունան պիր Թէլէկրաֆնամէէ նազարէն, էնֆիտա մէսէլէսի, Թարաֆէյնտէն մուրախասար Թայեին օլունուպ, պիր արպէրատ գօմիսիօնունա հէվալէ օլունաճագ իմիշ։

Թէմմին օլունտուղունա կէօրէ, պարօն Մարիանի Միւնիխ, Մ. Բաթէնթրը Բիօ-Ժանէյրո, գօնթ Մայ ՍԹ-ԷԼ էվ Ֆ. Դամիլ Պարրէր տախի Ամէրիկա Ֆրանսա սէֆարէթինէ Թայեին օլունաճագլար տըր։

Ժէնէրալ Սգօպէլէֆ, Բարիստէ Թահսիլի ուլում իտէն Սըրպ Թալեպէկեանը-նը հուզուրունա գապուլ իյլէտիկինտէ պիր նութգ իրատ իտիպ «Ռուսիա քէնտի մէմալիքի տախիլինտէ ամիրլիք իտէմէմէքտէ տիր, չիւնքի կէրէք ասխիլէն վէ կէրէք խարիճէն գուվվէի էճնէպիյէ իլէ էլի գօլու պաղանմըշ տըր։ Ռուսլարըն վէ Սլավլարըն տիւմէնլէրի Ամանլար օլուպ, Թարաֆէյն պէյնինտէ միւսարաա մուԹլագ սուրէթտէ վուգուպ սուլտանագ տըր» տէմիշ տիր։ Ժէնէրալ Սգօպէլէֆին գավլինէճ պու միւսարաա միւտէթի մէտտիտէ տէվամ իյլէեիպ, զաեէթ միւտիշի օլաճագ իսէ տէ, նիհայէթ Սլավլար զալէպէ չալաճագլար տըր։

Մէմանիլէր սէօզիւնիւ չէօյլէճէ խաթմ իյլէմիշ տիր։

«Էկէր, Սըրպիա վէ Գարատաղ կիպի մուահէտաթ իլէ Թանըմըշ տէվլէթլէրէ թօգունուլուր իսէ, սիզ եալընըզ գալմաճաճագսընըզ։ Շիմտիլիք հօշնա գալընըզ, եինէ կէօրիշէճէկսիզ տիր, վէ նկէր պահթ խթէր իսէ, տիւմէնիմիզէ դարշը մէյտանը մուհարէպէտէ պէրա պէրճէ հարպ իտէճէկսիզ»։

Պու նութգ, տիգգաթը ամմէյի ճէլգ իթմէքտէ տիր։

ՏԱԼԻԼԻՅԷ

Ատէնատէն 7 փետրվար Թարիխիլէ քէշիտէ օլունան պիր Թէլէկրաֆնամէէ նէզարէն, Բարիսին Մէսաժըրի Ֆրիվիալ գումբանեասընա մէնսուպ պուլունան Ժան-Տիբրի նամ վաբոր պիթիւն պիթիւնէ զայայ օլմուշ, վէ էրբէան ու թալիֆէսի Լօհէյատա դուրթաբլըպ Հիւտէյատաեա կէթիրիլմիշ տիր։

Թոզմինաթը հարպիյէ մէսէլէսի դօմիսիօնունուն սան իճթիմարնտա վէրիլէն գարարլար Սէն-Բէթերպուրկա պիլտիրիլմիշ օլմաղլա, միւզաքէրաթա տէվամ իլէ մէսէլէի մէղբիւրէեէ պիր նէթիճէ վէրիլմէք իւզրէ, էվամիրէ պէքլէնիլմէքտէ տիր։

Էրտէք վաղբասընտա աղբրճա մէճրուհ տիւշէն գոբաան Մ. Սէլպէնին հալի հալէա ըէք թէհլիքէլի օլուպ, հէքիմլէր պէեանը էֆքեար խէմէմէքտէ տիրլէր։

Լօնտրատան կէլէն էվամիրէ իմթիսալէն, միւմիլէյհին ահվալի հէր կիւն թէլէկրաֆ իլէ գրալիչա հաղրէթլէրինէ պիլտիրիլմէքտէտիր։

Եիւզ գատար զապթիյէլէր, էշգբեատան հալէա թէվզբֆ օլունա. մաեանլարը պուլմագ իչին թահարբիեաթ իճրա իթմէքտէ իսէլէրտէ, հալէա մէրգում հայատարլարըն իզնի պուլմամըշ տըրլար։

Լէվանթ Հէրալտըն պէեանընա կէօրէ, բիացամըզտա պիր թագըմ գալպ պէշ լիրալըգ պանգնոթլար տէվէրան իթմէքտէ իմիշ։

Բում բաթրիգիրիթպէթու Եօագիմ էֆէնտի հաղրէթլէրի տիւն Պէյօղլունա կիտէրէք, Իթալեա վէ Իսբանեա սէֆիրլէրինէ վիզիթա վէրմիշ տիր։

Բումէլիի շարգի վալիսինին վիլայէթին ումուրու մալիեէսի իչին Էվրօբատան կէթիրթմէք իսթէտիկի պիր մէէմուրուն մասրֆ իչին, վալիի միշարիյէ հիլ մէճլիս ումումի էնճիւմէնի տաեիմիսի պէյնինտէ պիր իսթիլաֆ զուհուր իթմիշ օլաուղու Ֆիլիբօբօլիս զաղէթասընտա օպունմուշ տուր։

Գարա տէնիզէ կիթմէքտէ օլուպ, Օսմանլը սանճաղընը համիլ պուլունան պիր կէմի տիւն սապահ հէր հասըլ իսէ, հիսար աղընթըսընը սէօքիւրէմէեէրէք կէօրսուեու սըղլարընա տիւշմիշ տիր։

Էկլ-Նուար նիշանընը կէթիրմէքտէ օլան Ամանեա հէյեէթի սէֆարէթի ֆէվգէլատէի տիւն սապահ Տէրիսատաէթէ վասլ օլմուշ օլուպ, պու կիւն էօյլեան իլի տաթ էվվէլ, նիշանը մէղբիւրու թագտիմի իչին, թարաֆը հաղրէթիշէհրիեարիտէն տուրէթի ըէմիյէտէ գապուլ օլունաճագ, վէ պու գապուլտան սանրա, Եըլտըզ սէրատընտա պիւյիւք պիր զիեաֆէթ վիրիլէճէք տիր։

Ֆալդօն վէ Գօգաթրիս Ինկիլիզ վաբօրլարընը գարատանլարը իլէ, գօնսօլոս Մ. Վրէնչ իւզէրինէ էրտէքտէ հիւճում իթմիշ օլան Արնավուտ չօպանլարտան, տէօրթ նէֆէրի պու տէֆա էրտէքտէ թէվզբֆ օլունմուշ օլաուղու խապէր ալընմըշ տըր։

Պու սրրատա մէճրուհ օլան գարատան Մէլպինին հալի հալէա ըէք թէհլիքէլի տիր։

Բուսիա սէֆիրի միսիս Նօվիգօֆ իլէ միսիս Թիրնէր էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք պաշ վէրիլ, վէ խարիճլէյէ նաղբրը բաշալը իլէ միւլաղաթ իթմիշ տիր։

Մահէլլիմիզ զաղէթալարընա, Մըսըր մէսէլէսի հագգընտա հիչ պիր շէյ նէշր իթմէյէրի իչին թէպլիղաթ իճրա օլունմուշ տուր։

Բումէլիի Շարգի թիճարէթ, զիբաաթ նաֆիա միւտիրլէրինին, վիլաեէթին, Գօրաօտա տէբլաճագ շարապ սէրկիսինէ իշթիրաք իտէպիլմէսի իչին էնճիւմէնի տայիմատէն եիւզ լիրալըգ պիր թախսիսաթ թալեպ իյլէեէճէ քէրի իշիտիլմիշ տիր։

Վիեին խասթախանէլէրինտէ թիֆո խասթալըգը զուհուր իյլէտիկին-տէն, հիւքիւմէթի մահէլլեէ թալաբգինտան թէտապիրի մէվգթէկեէ իթթիխազ կըլընմըշ օլաուղու, օլատան Ֆիլիբօբօլիսէ եաղբիմըշ տըր։

Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Կալացգօնսօլոսու Մ. Բէրսի Ոանտէրսօն, Թունա նէհրի գօմիսիօնու ազալըղըյա, եինէ Կալացգատա իդամէթ իթմէք իւզրէ, պու թիմնրումանիա ժէնէրալ գօնսօլոսլուղունա թայեին օլունմուշ տուր։

Գօնեատան եաղբլարընա կէօրէ, զէյպէք Ահմէտ նամ մէշհուր էշգբեա սերկէրատսի, զապթիյէլէր իլէ վուգու պուլան պիր միւսատէմէտէ, մէճբուհ տիւշիպ անինտէ վէֆատ իյլէմիշ տիր։

Գալաթա Բում էհալիսի, եաղբճը ազաղընտա պիւյիւք պիր խանէ իսթիճար իտէրէք, կէչէնէրատ վուգու պուլան պիր հարիդատ եանմըշ օլան դբզլար մէքթէպինին եէրինէ, շիմտիլիք օրասընը քիչատ իթմիշ, վէ մահէլլի մէղբիւր Բում միլէթպէրանը, կէչէնէրատ պիր իճթիմա ադա իլէ, մէքթէպի մէղպուր իչին պիր էպնիյէ ինշասը զըմնընտա իճրայի միւզաքէրաթ իյլէմիշէր տիր։

Կէչէն սալը կիւնի, եարը կիճէտէն իբի սաաթ սոնրա արազիլ թագըմընտան պուլունան պաղը էշխաս պէյնինտէ, Գալաթատա պիր մէյխանէտէ էշէնի իսմիյլէ պիր գըզ իչին գավկա զուհուր իյլէտիկինտէն, գըզ պու արատա գաչմըշ, վէ պիր աղ սոնրա մէրգումէն էշխասը մուզիրբէ մէրգումէնին ֆիրարընընը ֆարգընա վարարագ, մէյխանէճի տէ պէրապէրլէրինճէ օլաուղու հալտէ, թաագիպէ պաշլամըշլար, վէ բէվօլվէրլէր տախի պօշալթմըշլար իսէ տէ, ոէստէն բօլիս խապէրտար օլարագ իւոթէ կէլմիշ, վէ պունլարտան պաղբլարընը թուրթմաղա մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

Պու ադամ Պիեեի. ք Ատատա Կալիբսօ նամ օթէլին սալընունտա Պանգը Օսմանի տիրէքթօրու Մ. Ֆօրսթէրին թահթը հիմաեէսինտէ օլարագ, մահէլլի մէղբիւր մէքթէպլէրի մէնֆաաթընա պիր պալօ վիրիլէճէկի կիպի, Պէյօղլունտա վագը Վէրարի թէաթրօսունտա տախի Աման-Եէհուտիյէ գըզ վէ էրքէք մէքթէպլէրի մէնֆաաթը իչին Ավսթրիա—Մաճարիստան սէֆիրի Պարօն Գալիին թահթը հիմաեէսինտէ տիկէր պիր պալօ տախի իթա օլունաճագ տըր։

Իսթանպուլ զաղէթասը Զօր Նիքահ սէրնամէսիյէ աթիտէքի վագբաեր նազլ իտիեօր, շէօյլէ քի,

Եաղբշըղլըճա տէլիգանլըընը պիրի, կիւզէլ վէ կէնճ պիր գըզա վուրուլուպ, մէրգումէնի քէնտիսինի Եաղբպ թուխուշտուրան տշգընէպէտինէ դանտըրմըշ, վէ նիհաեէթ միւնասէպաթը զայրը մէշրուատա տախի պուլունմադա մուվաֆֆագ օլապիլմիշ իսէ տէ, շու հալին նէթաեեիճի աղ միւտէթ սոնրա անլաշըլմադա եիւզ թութմուշ օլաուղունտան, գըզը պըրագըպ քէնտի ատթէշի աշգընա տիկէր գուրպանլար արատադա չըգըշմըշ օլմաղլա, գըզ քէմալի հիւզնու ֆիզան իւզրէ պաշընտան կէչէն գազեը վալիտէյինէ նազլ իթմէկէ մէճբուր օլմուշ, վէ պունլար տախի շու հալտէ պուլունան պիր մէսէլէտէ, չաբուք պիր նիքահտան մատատա թարիխի սէլամէթ օլմատըղընը պիլէրէք, պունա մուվաֆֆագ օլմագլըղա ֆէտայի զայրլթէ պաշլամըշլար, վէ պիր չօղ տէսիսէլէր իլէ, նիհայէթ պիր կիւն մէրգում տէլիգանլըընը քէնտի մատաշուգասընը կէօրմէկէ կէթիրմէքլիկէ մուվաֆֆագ օլուպ, հէման ըէվօլվէր իլէ թէհլիտա իտէրէք, վէ եա գըզ իլէ նիքահլանմասընը, եօգսա էճել շէրպէթինի իչէճէկինի սէօյլէմիշլէր տիր։ Շու հալտէ տէլիգանլը նիքահլանմադա բուզի օլմուշ, վէ զաթէն հաղբլանմըշ օլան բաբաս հէման նիքահ ըէտինի իճրա իյլէմիշ տիր։

ԻԼԱՆԼԱՐ ՄԱԼՈՍՈՒՍ

Տօգսան սէքիզ սէնէլի մալիեէսի մարաբ իսթիտասընտա մէվգբի իճրաեէ՝վազը միզթէզաեը իրատեի սէնիեէի ճէնապը Փատիշահիտէն օլան էվզան ու էքեալը ճէտիտէ հաղգընտա 19 իյուլ սէնէ 97 թարիխինտէ թանզիմ վէ թապ, վէ զաղէթալէրլէ նէշր օլունմուշ օլան գարարնամէ վէ ճէտվէլին, գարարընը ախիր մուճիպինճէ պազը մահէլլերին թատիլ վէ թասհիհինէ լիզում կէօրինտիկինէ պինտէն, գօմիսիօնը մախսուս մարիֆէթիյլէ թատիլաթը լազբէսի իճրա, վէ մըզեատաթը աթիդէ վէ ճէտիտէնին պիրտէն եիւզ պին ատէտինէ գատար եէքտիկէրինէ իրճա վէ թահվիլինի, միթէզամին ճէտվէլլերիյլէ, էվգան ու էքալը մէղքիւրէնին էշքեալի, վէ պու թահվիլաթը թարիֆաթը իլավէ օլունարագ, թանզիմ օլունան ըէսալէ պու քէրրէ թօպխանէ մախպասընտա թապ վէ թէմսիլ գըբընմըշ օլաուղունատան, ըէսալէեի մէղքիւրէնին պու հաֆթա զարֆընտա նէշրի մուգարրէր պուլունտուղու, վէ պինատէն ալէյհ թարիխի մէղքիւրտէ նէշր օլունան գարարնամէ վէ ճէտվէլին հիւքմիւ գալմատըղը կիպի իշպու մզեատաթը ճէտիտէեէ էսատ իթթիխազ օլունանլարէ իճրասընընը էսամիսի տախի շիմտիտէն ճիւմլէեէ մալիմ օլմագ իչին պէր վէճճի աթի պէեան վէ իլան օլունուր։

Շէօյլէ քի, մէմալիքի օսմանիէտէ գաբլանըլաճագ եէնի էօյլիւրէ էսատ իթթիխազ օլունան արշըն (մէթրօ) տէնիլէն էօյլիւ պիւյիւքլիկինտէ օլուպ, գարարնամէեի մախսուսունտա տախի մուհարրէր օլաուղու իւզրէ պիր (եէնի արշըն) օն (կիրահ) վէ պիր կիրահ օն (բարմագ) վէ պիր բարմագ օն (խաթթ) վէ պիր խաթթ օն (նօգթա) իթիպար օլունմուշ վէ պին արշըն թիւլինաէ օլան մէսաֆէեէ (միլ) վէ օն պին արշըն թիւլիւ պուլունան մէսաֆէեէ (ֆարսախ) իմապիր իտիլմիշ տիր։

Հէր թարաֆը օնար արշըն պօեունտա օլան եիւզ մուրապպա արշըն մահէլէ (էվլէք) վէ հէր թարաֆը էլլիշէր արշըն պօեունտա օլան իքի պին պէշ եիւզ մուրապպա արշըն մահէլէ (տէօնիմ) վէ քէզալիք հէր իմարաֆը եիւզէր արշըն թիւլիւնտէ օլան օն պին մուրապպա արշըն մահէլէ (ճէրիպ) տէնիլմիշտիր։

Սու վէ էմանի շէյլէրէ էրզագ վէ հուսպուսպաթ էօլչմէք իչին էսատ իթթիխազ օլունան եէնի (քիլէ) օն (շինիք) վէ պիր շինիք օն (էօյլէք) վէ պիր էօյլէք օն (գութու) վէ պիր գութու օն (զարֆ) օլուպ իշպու էօյլէք տէնիլէն էօյլիւնիւն էնի վէ պօեու վէ տէրինիկի պիր եէնի արշըն կիրահը պիւյիւքլիկինտէն իպարէթ տիր։

Եէնի օգգա պին (տիրհէմ) օլուուղու կիպի պիր տիրհէմ օն (տէնկ) վէ պիր տէնկ օն (պուղտայ) վէ պիր պուղտայ օն (հապպէ) տիր եէնի (չէքի) օն (գանթար) վէ պիր գանթար օն (պաթման) վէ պիր պաթման օն օգգա տըր։

Եէնի էօյլիւէրին հէր նէվի թօքխանէի ամիրէտէ իմալ վէ գարարնամէի մախսուսունտա կէօսթէրիլմիկի վէճճ իլէ, պիր թարաֆընա թուղրաեը զուրրաեը Փատիշահի, վէ տիկէր թարաֆընա թարիխի մէպատ, վէ թօքխանէի ամիրէ տամղալարը տարպ օլունարագ, տէրբասատէթ վէ թօպխանէ վէ իսկիտարտա քիչատ օլունան մահէլլի մախսուսարընտա ֆիեաթը մէվզուէեի մուգարրէրէլէրիյլէ ֆիրուխթ օլունաճաղը միսիլլու, իշպու տամղալարը համի օմմանան էօյլիւէրէ սախթէ նազարը իլէ պագըլաճագ տըր։

ԹԱՍՀԻՀ

Տիւնքի նիւսխէմիզին պիրինճի եիւզիւնիւն իչիւնճիւ սիւթիւնիւնտէ նազլ օլունան էրտէք վագբասընըն իչիւնճիւ սախթըրընըն իլք լուղէթի «ճէմիյէթ» տէնիլէճէք եէրտէ, սէհվէն «հէյեէթ» տէնիլմիշ օլաուղունատան թասհիհինէ իպթիտար գըբընը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ատիեէ նազբրը տէվլէթլու ճէվտէթ բաշա հաղրէթլէրի թարաֆընտան Բաթրիգխանէեէ վասլ օլան թահրիրաթը ըէսմիեէտէն անլաշըլտըղը վէճճ իւզրէ, Սիս կաթողիկոսլուղու մէսէլէսինին հալի ղըմնընտա պիր գօմիսիօն թէշէքքիլ իյլէմիշ օլուպ, պունա միլլէթ թարաֆընտան մուրախխաս թալեպ օլունմաեըպ, ֆաղաթ մէէմուրինի տէվլէթտէն պուլունան Եուսուֆեան Տիգրան վէ Մաքսուտեան Սիմոն էֆէնտիլէր ադա թայեին օլունմուշ օլաուղլարը պէեան օլունմուշ տուր։ Մէզահիպ միւտիրի Զիվէր պէյ իլէ Պէյլիկճի Նիազի էֆէնտի տախի մէղքիւր գօմիսիօնա տախիլ պուլունմագտա տըրլար։

* * *

Էտիրնէ խանէտանընտան օլուպ, վէ պուրատա էմրի թիճարէթ իլէ մէշղուլ պուլունան Պօղոս էֆէնտի Աստարճեան թարաֆընտան, կիւմիւլճինէ մէքթէպինէ իհտա էթմիշ օլաուղու մանզումէտէն տօլաեր, պու տէֆա թարաֆմըզա պիր գըզթա թէշէքքիրնամէ կէլմիշ օլաուղունտան, սայիր զաթարա պիր հիւսնի իպարէթ օլմագ իւզրէ, պիզ տախի մաթէշէքքիր պէեանընա միսարատաթ իտէրիզ։

Գ.

Ի ԳԱՐԱՄԱՆԻԱՑ

Պօր. —Նկարագիր Ամերիկայի մի գիւղին. —Մեր բարեկամներուն. —Գեր. Ագաթանգէղոս —. Շէքսպիրի մի առածը։

Մեր նախորդ յօդուածով ըրած խոստումն կատարելու կը փութամ։ Քաղաքէս երկու ժամ հեռի է Պօր. Աւելի քան 2500 տուն որոյ՝ 150 տունը Հայ են։ Բազումք ի սոցանէ յարգանդէ բաքոսի նուիրուած են։ Ամէն բանէ առաջ՝ առ նուազն երկու կարաս գինի դնել ձմեռուան համար պարտաւորիչ է, ամեն կենսական բաներէ յառաջ։ Հոս տեղի Հայոց բարոյական և նիւթական վիճակն՝ օրէ օր վատթարանալու վրայ է, երիտասարդութիւնն՝ կը յառաջադիմէ միայն զեղծմանց մէջ և զեղծմունք՝ որոց հետքը կերևէր յառաջ, այժմ հաստատ տպաւորուած և հսկայական քայլեր առած են։

Կարելի է բարկանալ մեր այս ըսածին մեր լաւատես պարոններէն ոմանք, բայց մենք ճշմարտութիւնն խոստովանելու պարտաւոր ենք, և մեր խիղճն հանդարտ է այս մասին։

Դպրոց... բնա՛ւ չկայ. յառաջնումն կային անուամբ միայն դրպրոցներ որք խոնարհեցուէն անդին չէին անցներ. աւելի քան 10 ամիս այս կերպով է. մեր աղաներն հոս-հոս էրէն և եբէնէլէէն անդին չեն կըրնար երթալ որ կարգը դատարակութեան դայ(1). որո՛ւ կը լսեցնես։

Այս օրերս մանաւանդ Ծննդեան պատճառաւ քիչ մը շատ կլրդոներն՝ փոխանակ զՊաքոս պաշտելու՝ տղմոտ և ձիւնոտ երկիրները կը պագնեն. բայց և այնպէս իրենց «ըրանքն» կանցնեն (2). Ի՞նչ կը յուսացուի այսպիսի ժողովրդէ մը՝ որ գինւոյն տրամաբանութենէն զատ բան չեն գիտեր. ձգե՛նք ալ(1)։

—

Թղթաբերն եկաւ։ Ահա քեզի լրագրաց կոյտ մը։ Մանզումէ, Մասիս, Աւետաբեր, Ն. Ե. Սթանտարտ և Ինտէբէնտէնտ։ Ազգային լրագիրներն աչքէ անցընելէ յետոյ, Սթանտարտի վրայ ուղղուեցան մեր աչքերն։ Այս լրագիրն Նոր Եօրք կը հրատարակուի և մեծաւ մասամբ ընտանեկան և բարոյական յօդուածներ կը պարունակէ։ Շաբաթական թերթ մ'է, Մանզումէին չորս անգամին չափ։ Մեր ուշադրութիւնն գրաւեց գիւղի մը նկարագիրն, քանզի գիտնալու ենք որ Ամերիկայի ինչպէս նաև Եւրոպոյ մէջ, ժողովրդեան կեանքը միշտ կը քննադատուի, և ժողովուրդն կօգտի յայտնել անհունս։ Մօրիս գիւղի Սթանտարտի թղթակիցն, այն գիւղին նկարագիրն ղրկած էր։

Մեր Ռուսիոյ ազգային թերթերն ատեն մը շարունակեցին ժողովրդական կեանքի նկարագիրներ. և Հանգուցեալ Պ. Դեղլիեան ևս հետևելով ասոնց Մանզումէի մէջ Խարբերդի Վ. գիւղին նկարագիրն ըրած էր. բայց հիմայ այսպիսի յօդուածներ մեր քէյֆէն վերցած են, և ասոնց տեղ Շիրքէթի Խայրիէ-ի ազգը Բ. Բ. ի սոփեստական տեսութիւններն, Մրասէր Ատամի իմաստակութիւններն յաջորդած։

—

Մոռցանք, նկարագիր ըսեր էինք. Նոր Եօրք–Սթանտարտի թղթակիցն այսպէս կ'սկսի։

Մօրիս գիւղն կը բաղկանայ աւելի 2000 տունէ. մեծաւ մասամբ՝ Գերմանացի և Հելվեդացի մասմ'ալ Անգլիացի, բնդհանրապէս հողագործ են։ Առաջին երկու ժողովրդեան դէպ ի դատարակութիւն և երաժշտութիւն ունեցած ի բաց հազուագիւտ աշխուժ կուիլան հետ միանալով, Մասասչուսէթի նահանգին գիւղերուն տ-

(1) Երկու ամիսէ աւելի է որ, կեսարիայէն վարժապետ մը բերել տալու դաղափարն յղացած են մեր Նիյուհէյրարեկամաց սմանց խորհրդով, բայց հիմայ մոռցեր են ալ, քանզի աւելի փափուկ խնդիրներ կան լուծուելու, չմոռնանք ըսելու որ շատոնց ի վեր երկպառակութիւն կայ քահանային պատճառաւ ժողովրդեան մէջ։

(1) Հելվետիոյ և Գերմանիոյ ժողովուրդը ի բնէ հակամէտ են դատարակութեան և հետամուտ փիլիսոփայութեան, Եւրոպոյ մէջ չկայ ժողովուրդ մը որ այս տա- [illegible] պերն։ Անոնց գրականութեան մեծագոյն մասը գրաւած են բարոյական և իմաստասիրական գրեանք, և արդարև կը պարծին իրաւամբ իրենց բարոյականին կուսութեամբ. մեր ազգն ինչ բանի հետամուտ և հակամետ է և մեր գրականութիւնը որպիսի գրքերէ կը բաղկանայ...։ Ա՛ռ քեզի խնդիր մը, որոյ պատասխանը միայն մեր մրասէրաց վերկն է տալը։ Արբեալ Հելվետացին կերգէ, և գիտով Գերմանացին կը նուագէ, իսկ արբեալ Հայը..... ի՞նչ կընէ։

ռաջին տեղը կը գրաւէ։ (1) 1858 ին իր հայրենակցաց, Հելուեդիացւոց կողմէ, Մօրիս անուն վարժապետ մը հոս (Ամերիկա) գալով, սոյն տեղը պատրաստեց, ապա անոր անուամբ Մօրիս կոչուեցաւ. լրագիր թատրոն, նուագահանդէս, թանգարան և այլ այսպիսի միջոցներ մանաւանդ դպրոցներ, գոլէժ մը և երկու որբանոց պանծալի ըրած են զայն, և իրաւամբ փաստեր են համոզելու, այս երկու ժողովրդեան աշխատասիրութեան և դատարակութեան մասին մեծամեծ գոհողութիւններ ընելու պատրաստականութիւն։ Կայ Ցղայոց համար երկու շաբաթական և հինգ ամսական թերթեր, բոլորն ալ պատկերազարդ, ընտիր և հաստատուն թղթի վրայ, կը հրատարակուին նաև չորս պարբերական թերթեր, և անամնաբուծութեան, հողագործութեան և. նիւթերու վրայ դրող շաբաթական երկու հանդէս. թէ ինչպէս կապրին այս թերթերն՝ բաւական է գիտնալ որ ամենէն աղքատ գիւղացին իւր տղայոց և ընտանեաց ապրուստին կարգն անցուցած է դայս, և առ նուազն երեք թերթ կընդունի շաբաթն. Աժանութեան մասին Ամերիկայ մեր թերթերն կ'գերազանցէ։ Կրօնական մասին, որ հիմն է բարոյականին, բնաւ ետ չէ Ամերիկայի միւս մասերէն, խիստ գովելի գործ մը ըրած են ասոնք իրենց հետ բերելով Ե. ԿԵՂԵՑԻՆ, ջերմեռանդ և նախանձախնդիր են իրենց բոլոր կրօնական և բարոյական պարտուց մէջ, վերջին ատիճան անարգ մէկն է այն որ կը ծաղրէ կրօնքն ու բարոյականը։ Գաղիացի երիտասարդ-

(1) Երեք ամիսէ աւելի է որ, կեսարիայէն վարժապետ մը բերել տալու դաղափարն յղացած են մեր Նիյուհէյրարեկամաց սմանց խորհրդով, բայց հիմայ մոռցեր են ալ, քանզի աւելի փափուկ խնդիրներ կան լուծուելու, չմոռնանք ըսելու որ շատոնց ի վեր երկպառակութիւն կայ քահանային պատճառաւ ժողովրդեան մէջ։

մէ՝ անգամ մը այս բարեբաղդութեան հանդիպեցաւ. երբ կը ծխեր աղօթքի ատեն և կը ծիծաղէր, արտաքսեցին զայն իրենց մէջէն։ Շաբաթուան առաջին օրն՝ զոր ամեն անհատ կը սպասէ վերջին ատիճան անհամբերութեամբ, նուիրական է և սուրբ։

Այն օրն երբ փողոցներէն կանցնիս, ամեն տան մէջ նուագարաններու ձայներ կլսես, այս նուագներու հետ կը խառնուին Հելուեդացի և Գերմանացի աղջկանց քաղցրահնչիւն ձայներն՝ որք զմայլման մէջ կը ձգեն զմարդ։ Քաղաքին հրապարակներն բոլորովին դատարկ են և սրբազան լռութիւն մը կը տիրէ ամեն տեղ. լռութիւն մը՝ որ նըման է այն լռութեան, զոր կը նկարագրէ Միլտոն ի դրախտին։ Ժամը մը 10 ին՝ զանգակներու բարձրահնչիւն ձայներն կը թնդացնեն գիւղը և խառն բազմութիւն մը ամեն կողմէն եկեղեցիներն կը դիմէ։ Ժամը 1 ին՝ կիրակնօրեայ այցելութիւնք կըսկսին, (1) ալ այնուհետև գիւղն բոլորովին ուրախութեան մէջ կընկղմի և ցնծութեան նուագներով կը փառաւորեն զԵհովայ որ չնորհած է իրենց երջանկութիւն ընտանեկան։ Օդը կը թնթայ այս երիտասարդ երաժշտաց և նուագածուաց նուագներէն։ Ժողովրդեան յառաջադիմութեան միջոցներէն մին ալ երաժշտութիւնն բլալը ճանչցած է Մօրիսի ժողովուրդը, քանզի էն աղքատը գիտէ նուագել և ունի նուագարան մը, կամ ջութակ մը, անշուշտ ազդեցութիւնն մշտատև է ժողովրդեան վրայ նուագի և երաժշտութեան (2)։ Թէ՝

(1) Մատաղ սերունդը կրթելու համար կիրակնօրեայ դպրոցներ կան, յորոմ աշակերտաց բարոյական և կրօնական կրթութիւն կը տրուի. ակնաւոր և պատուաւոր անձինք կայցելեն այս դպրոցները [illegible] տղոց երգ դաս կը տրուի և նուագել կը սորվին այս դպրոցներուն մէջ, կիրակի օրերը։

Կիրակի օրերն և տօն օրերն մեր երիտասարդներն ի՞նչ կը սորվին, այս գիտնալու համար բաւական է այն օրը գիւղատունները և սրճարանները աչքէ անցնել....

Ուրիշ արգամ մը կը խոստանանք Հելվետացւոց մէկ տօնախմբութիւնը նկարագրել։

(2) Դեռ կը յիշենք Պրիթիչ-Գօրէյլ-ին որ ատիճան կարևորութիւն տուած են նուագահանդէսի, կրնայ հաստատուիլ ան կտորներէն զոր կը նուագեն, և թէ թատերական ներկայացմանց և նուագերգութեանց մէջ ի՞նչ ազդեցութիւն, ի՞նչ բարոյական և կրթիչ զօրութիւններ, և նուագերգութեանց մէջ ինչ որքան զան ազդումներ կը պարունակուին բաւական է ժողովրդեան ասոնց ընծայած յարգը նկատի առնուլ, Ասոնց հեղինակներէն շատերն ատուածացեալ են արդէն ազգին մէջ։ Կէօթէի, Հայտնի, Հէնտելի, և Գլուքցիթօքի գործերն կը պաշտէ ժողովուրդը։ — Դատարակութիւնն պարտաւորիչ է. դատարկ պտտող մանկանց ծնողքը դատաստանի հրաւիրուելով տուգանաց կը դատապարտուին». Եւն. Եւն. Եւն.

Վերջ տանք ալ սա նկարագրին, որ աւելի մեր ցաւերն կարթնցնէ։ Ամերիկայի գիւղերն անգամ նուագարանի և երաժշտութեան մարդուս բարոյականին վրայ ըրած մշտատև ազդեցութիւնն զգացած են և ամեն տուն ընդունած է զայն, իսկ մեր մայրաքաղաքին մէջ անգամ դեռ կը գտնուին անկիրթ... ներ որք անարգաբար հազար անարգանք կը տեղան այս որբազան արհեստին վրայ։ Դեռ մոռցուած չէ Ագապեանի սանուհեաց եղած գովեստներն։ Մարդուս արտասուիլը կուգայ այսպիսի եղելութեանց վրայ։

Քիչ մ'ալ մեր ազգայիներ Բ. Քէչեան և Մրասէր Ատամ էֆէնտիներուն հետ խօսիմ։

Պարոնայք, կ'ափշիմ և կ'զմայլիմ ձեր չարաթանութեանց որք ցոյց կը տանին Մասիսի և ճիզվիթներու էֆէնտի թարգմանին միգամած անապատներուն և սարերուն վրայ(1).

նիրնի Ագապեանի սանուհեաց ցուցած յաջողակութեանը համար Առ Մ. Փանոսեան ըրած գովեստներն և չնորհակալութիւնը, նաև կիրթ կարծուած անձի մը առանց կարմրելու իւր պիղծ բերնով... դուրս տալը։ Հայուհւոյ մը բերնէն Հայոց-ի և Պիթիվրնի սրբազան նուագերգութիւնը ելնելը լսել, փառք էր ազգին. բայց ո՞վ գիտցաւ յարգը նա՞ որ յորէնք է։

(1) Մրասէր Ադամ Թերզեմանի վերջին թիւերէն միոյն մէջ «Այս յօդուածս նոյեմբեր... ին լոյս պիտի տեսնէր, բայց մինչև ցայժմ երկարաձգեցաւ» կըսէ։ Կերևայ որ դեռ խամ էր նոյեմբերին և

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

չինիւզիւ չըգարմալըսընըզ...։

Պլանչթօն տօղթօրուն պու սէօյլէյիշի իւզերինէ պիր գահգահա տըր պըրագտը իսկ տէ, իւսթէ պիր էօքսիւրիւք կէլտիկինտէն, կիւլմէսինի քէմէկէ մէճպուր օլտու։

Պատէհու բէբէլէեէրէք, վէ տունուգ վէ գըրըգ պիր սէս իլէ սէօյլեէրէք.

—Նէ՞, չալըշմա՞գ մը, —թէշէքքիւր իտէրիմ, օղ պապտէ զահմէթ չէքմէք իգթիզա իթմէզ, —տօղրուսու օնու եաբամանէօրում...։

—Տիմէք տիր քի, բրանկատան գուրթուլտուղտան սոնրա, եինէ էսկի հալինիզէ տէվամ պիրլէ այբ բէն գիմտէն պաշլաեաճագսընըզ, էօյլէ՞ մի։

—Մտաշալլահ, օնա շիւբհէ իսթէ՞ր մի...։ —պիթթապի պիր գըսմէթէ նայիլ օլանա գատար տէվամ իտէճէկիմ տիր...։

—Իյի եա, եէնիտէն թուրթուլուր... վէ եէնիտէն ճէզաեա չարբըլըրսընըզ...։

—Զի՛ ֆայիտէ, կիւլ թիքէնսիզ օլմազ տէմիշլէր, —էլպէթթէ իգպալըն արգասընատան իտպար եէթիշէճէք տիր...։

Պու հէնկեամտէ էճզաճը, թէրթիպ իթմիշ օլտուղու պիր սու էլինտէ պուլունտուղու հալտէ, խասթախանէտէն իշերի կիրտի։

—Շիշելերի պէն քէնտի էլիմէ չէքճէկիմտիր, —տէտի մէրգումա տօղթօր ժօսլէն...։

—Օ՛ֆ, եինէ ճանըմը սճրատաճ՛գսընըզ, —տէտի քէյֆսիզ դօրգարագ վէ բէբէլէեէրէք։

Տօղթօր քէնտի բարմաղընը մէրգումանն սօլ կէօքսի իւզերինէ վէ գալպինին ալթ թարաֆընա վազ իթտիքտէն սոնրա,

—Շիմտի պէն սիգին օրատա պուլունան աղրընըզը տէֆ իտէրիմ... տէտի։

—Ինշաալլահ, թէշէքքիւր իտէրիմ, զիրա նէֆէս ալաբգճա, օղ գատար ադրըմագտա տըր քի, ճանըմ ադրմա կէլմէքտէ տիր...

—զանն իտէրսին քի, եիւզէրճէ իյնէեի պիրլիքտէ պաղլաեարագ, օրասընը իյնէլէմէքտէ տիրլէր։

—Պէշ սագըգատան մէգքիւր ադրըտան գուրթուլտուլտուղու։

—Սահի՞հ մի սէօյլէեօրսունուզ։

—Նէ գատար պիւյիւք պիր իգպալ, սէվինէյիմ էօյլէ իսէ...։

Խասթա խըտամէթճիսի, չէքիլճէք չիշելէր իշին լաղըմ կէլէն չէյլերի հաղբրլամըշ իտի։

Մէգքիւր ամէլիեաթի անինտէ իճրա իտիլտի։

Տօղթօր ժօսլէն պատէհու, քէյֆսիզին ադրընա պիր գաշըգ իլաճ ադաբրաբ, վէ մէրգում անինտէ պիր բահաթլըգ հիսս իտէրէք պաշընը եասթըգը իւզերինէ պըրագը վիրտի, վէ բէբէլէեէրէք տախի,

—Պէն պօշ եէրէ սէօյլէմէքտէ տէյիլ իտիմ, պու տօղթօր էֆէնտի պէնիմ խէլասքեարը՛մ օլմագտա տըր։

Տօղթօր ժօսլէն, քէյֆսիզին եանը պաշընա պութ կիպի տուրա գալարագ, զաթէն պիզէ մալիւմօլան նիյեէթինին իճրասընը կէօրիւպ անլամագ իւզրէ, մէրգումա տիդգաթը թամամէ իւզրէ պաղմագտա իտի։

Պլանչթօն իրի պօյլու ֆագաթի ինճէ վիճուտլու պիր տէլիգանլը օլուպ, գըրմըզրեա չալար սարը վէ գըվըրճրդ սաչլարա, վէ քէմիքլերի տիքիք տիքիք եանադլարա, վէ տէրիսի իւզերինտէ, գըզամուգտան գալմըշ լէքէլերէ մալիք պուլունմագտա իտի։

Քէնտիսի սագալարը օլուպ, վէ եալընըզ գըրմըզրճա վէ տիքճէ տիքճէ պրեբգլարը պուլունտուղունտան, զիեատէսիզէ կէնճէ կէօրիւնմէքտէ իտի, վէ տօտագլարը գալըն վէ սօկուն օլտուղու կիպի, հէր նէ գատար տիշլերի պէեաղ իտիյսէլէր տէ, հիւսնի նիզամ իւզրէ պուլունմագտա տէյիլ իտիլէր։

Կէօղլերի պուրնունա բէք եաղրն օլուպ, վէ սօկուն սօկուն կէօղ գաբագլարը ալթընատան իսէ, մահճամա պէնգէմէքտէ օլան կէօղ պէպքլէրի բարլամագտա իտիլէր։

Մէրգումա չիրքին սըֆթթը վիրլէմէտիքտէն պաշգա, — պաղը տախ գըզլար, կիւզէլիք սըֆթթընը տախի վիրէպիլիր մէրթէպէտէ պուլունմագտա իտի, ֆագաթ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, սիմասընտա պիր թաթլըգ էսէրի կէօրիւնմէքտէ տէյիլ իտի։

Մէրգումանն դարեօլասը եանընտա պուլունան պիր լէվհանընն եաղըսընտան, Թուրտա տօղմուշ օլմասը, երիկրմի պէշ եաշընտա օլմասը, վէ սահիպ ճինայէթլիրտէն պուլունմասը անլաշըլմագտա իտի։

—Մէրգումանն նէ բէտէրի, նէ վալիտէսի, վէ նէ տէ ուզագտան եաղընտան ագրատպասը պուլունմագտա տըր... — վէ իշթէ թամ պիզիմ արատըղըմըզդա պու տուրտէ։ Յի տիշինտիւ տօղթօր ժօսլէն քէնտի ֆիքրինտէն...։

Տօղթօր մէրգումա, էվվէլքի վիրտիկի սուտան, եանի իլաճտան պիր գաշըգ տահա վիրտի, վէ տիշարը չըգմագ իւզրէ հաղբրլանտը,

—Տօղթօր էֆէնտի, կիտէճէ՞քմիսինիզ,—տէյի սիւալ իթտի քէյֆսիզ, պէղայէթ զայիֆ պէր սէս իլէ սէօյլեէրէք։

—Էվվէթ, չօճուղում, կիտէճէկիմ...— չիմտիքի հալ պէնճէ պիր իհթիեաճքն գալմամըշ տըր։

—Եինէ կէլէճէ՞քմիսինիզ...։

—Վիդիթամ վագթինտէ, չիւբհէսիզ կէլէճէկիմ տիր...։

—Զօղ էյի, չօղ էյի...— Սիզի կէօրտիւքճէ, զանն իտէրսինքի, իւզէրիմէ պիր ճան կէլմէքտէ տիր, — սայքի պանա քէսպի իֆագաթ

թիթրրտինիզ... սրթըգ պիր բահաթ ույգու սէՀուրում։

Վէ զէվալը պունու սէօյլէտիքտէն սոնրա կէօղէրինի դաբատը։

Տօղթօր տախի էճզաճը յլա պիրլիքտէ տիշարը չըգտը։

—Էյ, տօղթօր էֆէնտի, —տէյի սիւալ իթտի էճզաճը, —Պլանչթօնու նա՞սըլ պուլմագտասընըզ։

—Զօղ ֆէնա պիր հալտէ տիր։

—Եա՛, եա՛զրդ, սի՛զտէ մի այնի էֆքեարտա պուլունմագտասընըզ։

—Սուրու սաթլըճանը կիթտիքճէ քէսպի շիտատէթ իթմէքտէ տիր...

—Չէքտիկիմիզ շիշելեր վագտա պիրլագ ֆայիտէ եաբարլար իսէ տէ, օնա էհէմմիյէթի վիրիլէմէզ, չինքի կէչիճի պիր չէյ տիր...—Պլանչթօնուն հալի էօյլէ պիր հալ տիր քի, զաթէն էօլմիշէն ատտ օլունապիլիր...։

—Էհ, նէ եաբալըմ, վարսըն պիր հայտուտ տահա էքսիք օլսուն...

—Ճէմիյէթի պէշերիյեէ իշին, պիւյիւք պիր զայեաթ սաեբլամագ...

—պաշ թապիպ էֆէնտինին, սիզի սաաթ իւչտէ կէօրմէք իսթէմէքտէ օլմասընը ինշաալլահ իսթիրընըզտան չըգարմագընըզ եա։

—Խայր, մութլագ սուրէթտէ հաղբր պուլունուրում....

Տօղթօր ժօսլէն Բօգէթ մահպուսխանէսինի թէրք իլէ, արապաեա պինտի, վէ արապաճքեա,

—Սէնթ–Ուէնէ...—չաբուգ...

—գօշտուրունուզ հայմանը... տէտի։

բայց մեղայ . . . այսպէս պիտի չըսէի Ամերիկայի քննադատներուն մէկ ընդհանուր յատկութիւններն յիշելով, դատաստանը Մանզումէի ողջամիտ ընթերցողաց թողում։ Քննադատն հոն անաչառ, խօսք հասկըցող, դատողութեան տէր և պատուաւոր անձինք են։ Ես բնաւ քննադատութիւն մը չեմ կարդացեր որ Ամերիկացւոյ մը գրչէն ելլայ (թէպէտ երբեմն Զեզի պէսներէ գէնլը կը գտնուի) և ըրէ գտնուի. իսկ Ձեր և ուրիշ քանի մը մտասէրներու գրուածոց մէջ անաչառութիւնն և ընդդէմն՝ Դիոգինեսի լապտերով փնտռելու է։ Կը զարմանամ որ, Մասեաց Ծերունի քահանայ-խմբագիրն դեռ տեղ կուտայ և կը պահէ այնպիսի մէկ մը որոյ չէնէ յինլարը բոլորովին կորած է և կարծես . . . ի ձագ կապեր են։

—

Նաեւ մեր տեղացի քանի մը բնիկ պարոններ՝ ինչպէս ամեն սրբազան բան ծաղրել սովորած են վատաբար, դէմ կը խօսին և կը ծաղրեն մեր ըսածներն և անձնական պատիւս կը բռնաբարեն։ Բայց Եէ էօ-էոդան Նէ էՐէբ, ճանճի վզրտուքէն անդին չանցներ մեր հակառակորդաց և չողոքորթաց խօսքերն։ Իմ սկզբունքներս պարագաներու առաջ խանարհիլ չեն դիտեր, խղճի մտօք և հաստատաբար կը պահեմ զանոնք հաստակ կենցաղոյս և բաղդին բոլոր յեղափոխութեանց դէմ. մեր մխիթարութիւնն միայն ճշմարտութեան մէջ կը կայանայ։ Ճշմարտութիւնն՝ կ'օրհնէ չղթայներն, որով կապուած է զինք խոստովանողը։ Փա՛ռք Արարչին, որ խղճմտանքի յանդիմանութիւններու տանապատիկ առռապանաց ենթակայ չեմ. այս է իմ մխիթարութիւն և այսու կը քաջալերուիմ և այսու ԿԸ ԾԱՂԹԵՄ։

—

Բաղաքիս Ցունաց մէարօրօլիթ էֆէնտին՝ Բողոքական ազգայնոց դէմ հալածանք հանած է, շատ ցաւալի դէպքեր և իրողութիւններ տեղի ունեցած են և կ'ունենան դեռ։

Մեթրօրօլիտ Դեր. Ագաթանկեղոս պարսաւելի է այս մասին և պատասխանատու է այն ամեն թշուառութեան՝ որոց պատճառ եղած է, զրգռելով գիւղացւոց մոլեգնութիւնը։ Ուրիշ անգամ կը տեսնուինք և կը հրատարակենք սորա առ գիւղացիս ուղղած անուանի շրջաբերականն և Նոր-Ոռղէնի Թուղթը։

—

Շէքսբիր՝ Անգղիացի անուանի բանաստեղծն, իր գրուածոց մէջ կենդանի և ցքոյն յատկութիւնն այսպէս կը նկարէ։ «Բաբէ՛, դնէ մարդ բերանը թշնամի որ զողնայ տանի ուղեղը՝

Խաղայ, խնդայ, խայտայ, կայթէ՛
վանդի կը փոխուի յանասուն,
Այժմ մարդ բանաւոր, յետ սակաւու մոյ, խելագար՝ ի փախճանի գազան.
Ո՛վ զարմանացս։ — Թշուառութի՛ւններ՝ ամեն անկարգ բաժակ և խառնուրդը՝ դեռ։

Մնաս բարով, ընթերցող
Քոյդ՝
Վ. Ցովհաննէս Ցակոբեան

1882, յունվ. 17/ 9
Նիյատ

. . . Խմբագիր,

Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնս կը փութայ հրատարակել Ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ յունվար ամսոյ նուիրատու ազգայնոց անուանքը։

Մեծապատիւ Տեա՛ր,

Կիւլպէկ Կիւլպէկեան և Լոզովէթ Պալեօզեան 20 լ.	2160
Բարեսէր ոմն (100 օխա հացագին)	160
Պօղոս Գէորգեան (մսագին)	150
Մ. Տիրուհի Մանավեան	40
Պօղոս Ասատուրեան	20
Խաչատուր Ադամեան	20
Գրիգոր Մելքոնեան	20
Երկու հազար հինգ հարիւր	2570

Եօթանասուն դահեկան

Վսեմ. Սարգիս պէյ Պալեան, 10 ոչխար,

Սահակ Ալթըբարմագեան, 1 ոչխար,

Պօղոս Գէորգեան, 150 օխա հաց,

Սամաթիացի ձկնորս Մ. Գէորգ, 4,000 հատ միտեա, 80 օխա խամսի ձուկ,

Բարեսէր ոմն՝ Նորահաստատ Ընթերցարանին համար 30 կտոր զանազան գրեանք,

Խոսրով Թօքհանէլեան մէկ տարեկան «Բուրաստան Մանկանց»

Սարգիս Քիրիշեան, 4 զոյգ բապուճ։

Հոգաբարձութիւնս վերոյիշեալ նուիրատու ազգայնոց իւր խորին շնորհակալիքը յայտնելով, կը յուսայ որ սոցա հետեւողներ կ'ունենայ ի մխիթարութիւն 600էն աւելի պատսպարելոց. որոց պէտքը դժբաղդաբար այս միջոցիս տարապայման աւելցած են։

Մնամք յարգանօք
Ի գլխոյց Հիւանդ. Հոգաբարձ.

Ատենագրիր	Ատենապետ
Ց. Ֆենէրճեան	Մ. Ցակոբեան

1 փեբր. 1882
Դրաս. Ազգ. Հիւանդ.
Կ. Պոլիս
Մեծ-Նոր խան Թ. 49

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

—

Տօքթ. Թիրեաքեան Էֆէնտինին գրիպիկասքնէն իքինճի վէ սոն բարչասքնէ տախի պու. կիւն տէրճի սահիֆէ խաէրիզ։

ՀՕՑԿ ԴԻՒՑԱԶՆ

Բ

Ամենայն քաղցունք և համեղք, հանապազորդեալք, ի դառնոյ գան, և քիմք ըմբոստացեալ սարսռուն է բաց։

Բանք գեղեցիկք և դարձուածք բանից վայելչագոյնք, ձեւք հռետորականք և քերթողավայել ազատութիւնք, եթէ ընտրանաւ և որչափ հարկն պահանջիցէ՝ վարիցին, շնորհ մեծ և զօրութիւն յոյժ յաւելուն յոճ. այլ յորժամ խիստ խիստ և ի ճահ և անճահս խրոկեալ զեռայցեն, ոչ միայն շուք ինչ և ոչ մի ածեն ի բանն, այլ և զիւրեանց խակ կորուսանեն ամենևին զգեղ և զշնորհ։

Օրինակ իմն. փոխանակ ասելոյ թէ «արշալոյսն ծագեաց» կամ «եղև առաւօտ», սովոր են բանաստեղծք ընդլայնել զիմաստս, և զյարակից և զհետևորդ հանգամանս ծագմանն արևու ի թիւ արկեալ հաճոյագոյնս այնու հնարին ընծայել զնոյն և զմի բան անպաճոյճ։

Այլ զի դեղ շնորհաց և գաղտնիք արուեստին ոչ ի զմի և զնոյն խօսս յամենայն ժամ կրկնել և յեղյեղել, այլ ի փոփոխել և ի զանազանել կոյ ապաստան, որպէս առանդեն խնամով Որատ ի հնոց և Պուալոյ ի նորոց, և որպէս յամենայն բնարի մատենագիրս է տեսանել, վասն ոչոյ եթէ ոք չկայցէ ի պատկառ օրինացս և զնոյն միշտ և զմի ոճ բանից արկցէ ի վար, տաղտուկ մեծ զլսելեօքն ածէ և արատ ոչ փոքր ի գործն ողջոյն։ Զի և ոչ ընդ քնարերգն հաճեալ հաւանիմք երբէք որ անշարժ ուրեք զգմատունն կալեալ զնոյն և զմի լար հարկանէ անսփոփոխ։

Ցաւ մեծ է ապա տեսանել գթեալ յայս վրիպանս զմեծանուն քերթողն մեր զՀ. Ա. Բ. որ և ոչ միանգամ գէթ հաւանեալ թուի ասել պարզապէս և վայելչօրէն եթէ «եղեւ առաւօտ». այլ չգիտեմք յո՞ր անողոք քերթողական հրամանէ կամ ի բանաստեղծական վայելից օրինաց հարկ վարկպարագի ի վերայ տեսանելով միշտ և ամենայն ուրեք զնոյն ընդլայնմունս և զշրջաբանութիւնս արկանէ ի կիր։

Հմուտ նկարչաց է զպայծառ դէմս և զլուսոյ ծաւալս յաղօտագոյն դրիցս և ի նսեմական յատակի վերայ արկանել աւելի շգեղագոյնս և աղդողագոյնս զառաջնոյն գեղ հանդիսացուցանել։ Համբակ ձեռաց է ընդ բնաւսն և ամենայն ուրեք լոյս ակնախտիղ ծաւալել։

Ընդ նովին գաղափանօք արկանեմք և զմարտիցն և զշահատակութեանց երկնադղորդ հանդէս առ ամենայն քայլափոխ կրկնեալ և յեղյեղեալ, գրեթէ նովին բանիւք և նովին պատկերօք։

Բառք ահեղք և որոտընդոստք, յամենայնի յաճախեալք, ի փոքունս և ի մեծս, թափին իսպառ յուժգնութենէ, և փոխանակ ահաւոր իմն և սոսկալի բերելոյ դէմս, ի սովորականս գնին, և ապա ի բուն տեղւոջ իւրեանց, ի Հայկին ասեմ և ի Բելայ ճակատամարտի, ոչ ինչ մեծ և ահագնագոյ յունկն հնչեն։ Յամենայնի ահեղն լինել և դիցավայել, բուն ահեղն և դիցականն կայ անջիլ և անիրան։ Երկինք և երկիր, լերինք և բլուրք, սարք և ձորք և բնաւ իսկ խորք և անդունդք բիւրեցս արդէն դղորդեալ և սասանեալ, յորժամ ուր ստուգիւ և հարկին է խրատել և դղրդել, ոչ ինչ մեծ յառաջինան յաւելուն, ոչ ահ, ոչ պակուցումն և ոչ զարմանք ինչ կամ սոսկումն. այլ ձանձիր և տաղտուկ, զի վաղ իսկ միտք յափրացեալ յանհամ կրկնութենէդ ընկենուն զխոտանն և զաւելորդն ի բաց։

Փարիզ, 1878, մարտ 10

Յաւարտ բանից՝ զայս մի ինչ արժան համարիմ ծանուցանել ընթերցանելեաց, զի չմնաւ իսկ ածեալ իմ բնաւ չիք դուպնաքէիւս այսուիկ ի դիմի այնպիսւոյ առն հարկանել որոյ հրաշանամ միշտ ընդ հանճար և ընդ հմտութիւն։ Կանխեալ ուրեմն զոր սագիւսն զիւնև արկանիցեն իրաւամբ վասն յանդգնութեանս, խոստովանիմ համարձակ, եթէ ոչ ինձ, այլ հմտագունից էր արդարև համարձակել մեղս դնել քաջի մատենագրիդ որոյ և ոչ իսկ աշակերտ գանձն վարկանիմ գոլ արժանի։

Ի դէպ լինել երբեմն յակն արկանել զմատեանդ, ի պարապուսուցս իմ, և հրաշանալ որ ինքնայն արուեստ և գեղեցկութիւն, ի գրի հարկալ էր իմ յայնժամ ապ յափոյ որ ինչ անհարթն թուէր լինել ինձ, թէ և յաննչանից։

Եթէ ի կամն էր իմ ապաստան, չէր երբէք ջնջին քննադատութեանդ զլոյս տեսանել, այլ զի պատահմունք այլապէս ելին, պարտաստանօր վարկայ զուստն և զգիարդն յայտնել և զայդ ընդ մեղադրանացս զմեծի հիացման իմոյ զհաւատս նուիրել Ա.ինմ որ գիտաց ցայն վայր բարձրացուցանել զՀայ փառս և զբարբառ։

1882 փեբր. 10
Կէտիք-Փաշա
Ց. ԹԻՐՆԱՔԵԱՆ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

—

Անթիվարիտէն Նարօանի Լիսթ զազէթասքնս եազըլըզընա կէօրէ, Գարատաղ բրէնսինէ եօլանքլան Կրիվօչիալը մէպուսլար, բէք չօղ դայրէթ իթմիշլէր խսէտ, բրէնս Նիկոլանէն հուզուրունա չըգմոդ լրդա տալա մուվաֆֆագ օլամամբշլար տըր։

—

Սթանտարտ զազէթասքնէն պէեանքնա կէօրէ, Ավսթրիա տէվլէթի Գարատաղը խսթիլա էյլէմէք էֆքեարքնտան վազ կէչմիշ խսէտ, լուզում իթարիի վազրի տաքէրինի մէմալիքի մէղքիւրէտէն կէչիրէպիմէք իչին միւզաքէրաթատա պուլունմագտա իմիշ։

—

Զէթինէտէն Էնթրանսիժան զազէթասքնա քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէտէն անլաշըլմըշքնա կէօրէ, բրէնս Նիգիթաեա գարշը հէեէճան կիւնտէն կիւնէ քէսպի վէխամէթ իթմէքտէ իմիշ։

Նաբօլիտէն ավտէթ իթմիշ օլան Պէէնէրէս, ճէպէլի Պալգանքն զարպ թարաֆքնտա պուլունան հիւքիւմէթլէրին իթթիհատը յա, Մէնօթթի Կարիպալտինին, գայտը հայեաթ չարթը յա պունլարքն բիեաէթինէ նասպ օլունմասը լէ յհինտէ հէեէճան չբգարմագտա տբր։

Բրէնսին իւզէրինէ սիլահ չէքմիշ օրմագ մեզնունիյէթիյլէ մահպուս պուլունան Թէօտորովիգս, իճրա օլունան թահգրգաթտան սոնրա, սէրպէսթ պրագբըմշ տբր։

—

Բուսիա մաթպուաթքնէն գավլինճէ, Ավսթրիա, Հէրսէք իսթիլալքը թէսքին իյլէր խսէ, պունուն իլէ գանասթ իթմէեիպ, գուվվէի ասքէրիէսինին ճէմինտէն պիլ իսթիֆտէ Գարա տէնիզէ տողրու տահա իլէրլէյէմէկէ չալըշճագ իմիշ։

Կիւնտէն կիւնէ զուհուրինէ պէքլէնիմէքտէ օլան Մակէդոնիա իսթիալքնէն վուգուի, Ավսթրիաեը Հէրսէք հուտուտունու կէչմէկէ մէճպուր իտէպիլէճէկինէ պագբըրը իսէ, շու զանիյէտթ պիր տէրէճէեէ գատար հագբգէթէ մագրուն ատա օլունապիլիր։

—

Բուսիա իլէ Այմանեա պէյնինտէ միւնասէպաթ էրէյինճէ կէվշէմիշ տիր։ Այմանեանքն Բէթէրսպուրկտա մուգիմ սէֆիրի, Մ. Ժիէրսէն, կէչէնլերաէ ժէնէրալ Սգոպէլէֆ թարաֆքնտան իյրատ օլունուպ բանըլավիզմ էֆքեարքնէն թէրագգըրնա մէտար օրմագտա պուլունան նուրթգուն քեամիլէն ինքեարքնը թալեպ էյլէմիշ խսէ տէ, վիրիլէն ճէվապտա շու խաւսուտան իճթինապ միւշահէտէ օլունմուշ օլտուղունտան, Մ. Պիզմարգ Այմանեա իլէ Ավսթրիանքն մէնաֆիի միւթթէհիա օրմաղլա, Բուսիա հիւքիւմէթինին Ավսթրիաեա գարշը վուգու պուլան հէեէճանա բուլի բիզա կէօսթէրմէսի, Բէթէրսպուրկ Այմանեա սէֆարէթինին կէրի չաղրըմասքնը իսթաճ իտէպիլէճէկինի պէեան իթթիրմիշ տիր։

Կազէթ տը լ'Այմանեը տը Նօր զազէթասը, Կօլօսուն մուխպիրլէրինտէն պիրիսի թարաֆքնտան գալէմէ ալընըբ, 1881 սէնէսինտէ Մ. Պիզմարգքն, Բօլօնիաեը, Բիկաեը՝ վէ Լիպանը Բուսիանքն էլինտէն ալմագ նիեէթինտէ պուլունմուշ օլտուղունու տէրխաթքը իթթիրմէքտէ պուլունան պիր մէքթուպա ճէվապէն «Պիր վագբթան պէրու Կօլօս զազէթասքնէն, սագբգընա գբեասէն, պիր տէրէճէեէ գատար մէզալլաթք տուլճճուանէ գուլլանմագտա օլտուղունու քէմալի մէմնունիյէթի իլէ միւշահէտէ իթմէքտէ օլտուղումուզտան։ զազէթաեի մէզքիւրէեի պէօյլէ ըէնկլէր տէեիշմէք հալինտէ կէօրտիկիմիզտէ, թէճաճճիպտէ գալտրգ» տէմիշտիր։

—

Ավսթրիա պանգասը, քէնտի թաաթիլի իշղալ իտէճէկինէ տատիր վուգու պուլան պիր շայեանքն ասլը օրմաքզընը մուշիր պիր պէեանամէ նէշր իյլէմիշ վէ պանգաի մէզքիւրէնին ասհապը թահվիլաթքնը, կէլէճէք մարտ աեքնտա, ֆէվդէլատէ օլարագ, պիր իճթիմաեա տավէթ իթմիշ տիր։

—

Պէրլինտէ, Այմանեա մէճլիսի մէպուսանքնէն էն տողրու հավատիսաթա տէսթրէս օլապիլէն գբսմք մապէյնինտէ տէվէրան իտէն պիր շայիաեա նազարէն, բրէնս Պիզմարգ թարաֆքնտան Բուսիաեա պիր նօթա իրսալ օլունուպ, պունտա, Այմանեա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրինին մէնաֆիի իգթիզասքնճա, Պալգանլար ճիհէթլէրինտէ վուգուա կէլէն բանալավիզմ հէեէճանքնտա, պիր հալի սատրգանէտէ պուլունմասը տէվլէթի միւշարիլէյհաեա իսթար օլունմուշ իմիշ։

—

Էմիլաքը իմբէրաթօրի միւտիրի պարսն Մէյր թարաֆքնտան Վիէնանքն Ապէնբօսթ զազէթասքնտա նէշր օլունան պիր մէքթուպտա, Ավսթրիա իմբէրաթօրունուն, իւզհարը իֆլաս իթմիշ օլան Իւնիոն-ժէնէրալ պանգասքնտա պիր չօղ մէպալիզ զայպ իթմիշ օլտուղունա տայիր զուհուր իտէն շայիա թէքսիպ օլունմուշ տուր։

Պարսն Վէյրին պէեանքնա նազարէն, Ավսթրիա խանէտանը իմբէրաթօրիսինին նէ Իւնիոն-ժէնէրալ պանգասը, վէ նէ տէ Մ. Պոնթու իլէ հիչ պիր միւնասիպէթի եօք իմիշ։

ԱԶԴ

Սիվրի-հիսարի Ներսէսեան վարժարանին համար գոհացուցիչ ամսականաւ կը փնտռուի դասատու մը, որ պէտք է գիտնայ Հայերէն, Գաղղիերէն, Թուաբանութիւն, Աշխարհագրութիւն և Տաճկերէն լեզուի ալ քիչ շատ վարժ։

Ուղղը պէտք է դիմէ Պաղչէ-գարու Շէքէրճի խան թիւ 1 սենեակը։

ԻԼԱՆԱԹ

—

ՊՈՒՐՍԱՏԱ ՍԷՏՏ-ՊԱՇԸՆՏԱ
ԼՕԳԱՆԹԱՑԻ ՈՒՄՈՒՄԻՑԻ
ՕՍՄԱՆԻ

Պրուսատա Սէտտ-Պաշընտա վագը Ցքնաքը Պօղոս վէ շէրիֆի Մկըրտիչ Մուրատեան էֆէնտիլէր պիր միւքէմմէլ լօքանթա քիւշատ իթմիշ օլուպ, կէրէք եէմէք, կէրէք եաթագ, վէ կէրէք լէվազիմաթք սայիրէ ատ քէմալի տիգգաթ վէ զայրէթ իճրա օլունարագ, թէչրիֆէ բաղպէթ պուեուրան զէվաթքն հէր վէճհ իլէ հաշնուտ վէ մէճմուն գալմալարքնա չալըշըլաճաղը կիպի, ֆիեաթքնճա տախի միւմքին օլտուղու մէրթէպէ էհվէնիյէթի կէօսթէրիլէճէկի, էհալինին մարիմաթը օրմագ իւզրէ իլան օլունուր։

Սագսօնեանքն, մահը հալին 6 սքնտա վէ 7սինտէ Զինճի տէֆտ օլարագ քէշիտէ օլունան բիանգասունտա, պէնիմ վասքթամ իլէ սաթքըմքշ օլան պիլէթլէրտէն աթիտէքի նիւմէրօլարա իգրամիյէ իսապէթ իթմիշ օլտուղու, տիւն Էէյրիցիկտէն թարաֆքմա վասըլ օլան լիսթասքնտան անլաշըլմըշ տբր։

250 էր մարդ գաղանան նիւմէրօլար։

70553, 96473։

200 էր մարդ գաղանան նիւմէրօլար։

17274, 72406, 75766, 75777, 95005։

160 ար մարդ գաղանան նիւմէրօլար։

11435, 67265, 70538, 81328, 83541, 83559, 98110, 99003, 99018, 99029։

Իշպու նիւմէրօլար եանլարքնտա պուլունան զէվաթ, եէտլէրինտէ պուլունան թահվիլաթ պիլ մուաեէնէ, քէնտիլէրէ իսապէթ իտէն իգրամիյէլէրի անինտէ ալմագ իւզրէ, Դալաթասա Գօմիսիօն խանքնտա վագը 18 նիւմէրօ իլէ մուրագ-

գամ մաղազամա տավէթ օլունուր. լար։ Ժ. Տ. ԾԱՆՆԷԹՈ

13 Փետրվար 1882
Իսթանպոլ

—

Իշպու փեար. աերընըն 1 ինտէ վէ 2 սինտէ 7 ինճի աէֆա օլարագ քէ. չիտէ օլունան Համպուրկ բիանգօ. ատնտա պէնիմ վասբթամ իլէ թէ. տավիւլէ չգարբլան պիւէթլէրտէն աթիտէքի նիւմէրօլարա իգրամիյէ իսապէթ իթմիշ տիր։

Նիւմէրօ 1485 · 5186 · 5193 · 9183 · 10408 · 14632 · 14640 · 15253 · 15914 · 15978 · 17302 · 17392 · 20644 · 20654 · 23164 · 24106 · 25031 · 25090 · 25402 · 27294 · 28106 · 28122 · 33276 · 36930 · 47909 · 47920 · 63594 · 67674 · 88628 · 88699 · 93618։

Իշպու պիլէթլէր եէտլէրինտէ պուլունան զէվաթ, անինտէ գա. զանմըշ օլտուղլարը մէպլաղը ալ. մադ իւզրէ, Ղալաթատա Գումիսիոն խանընտա վաղը 18 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ մաղազամա տավէթ օ. լունուրլար։ Ժ. Տ. ԾԱՆՆԷԹՈ

10 Փետր. 1882 Իսթանպոլ

Գոսօվա վիլայէթի տախիլինտէ, Իւսքիւպ սանճաղընա թապի, էշ. թէպ դազասընտա տրապա եօլու իլէ Քէօբրիլի չըմէնտրֆէր սիմ. սիոնունտա տօղուզ սատթ մէսաֆէ. սի օլան Պիլէյնճէ գարեէսինտէ. քեայնի քիւքիւրթ մուտէնի հասը. լտթընտան թէնէքէլէր տէրուինտէ մահֆուզ, օն ալթը պին գը.յեէ խա. վես քիւքիւրտ իլէ, սէքիզ եիւզ էլի պին գը.յեէ քիւքիւրտ ճէվհէ. րի մահէլլինտէ պիլ վէզն թէսլիմ օլունմադ, վէ տօգսան եէտի սէ. սէսի շուպաթը նիհտաեթինէ ատ. կին եանի եիկիրմի սէքիզ կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլմէք շարթը վէ շէրայիթի սաեիրէ իլէ, զուհուր իսէճէք թալիպինէ ֆիրուխթ օլու. նաճաղընտան, մէզքիւր քիւքիւրա. լէրին իշթիրասընա թալիպ օլանլա. ըն, օրման վէ մատէն մէճլիսինէ վէ մահէլլինտէ մէրքէզի վիլաեէթէ. նէ միւրաճաաթ լյլէմէլէրի իլան օլ. ունուր։

2 շուպաթ 97 **4—1

Խիւտավէնտիկեար վիլաեէթի տախիլինտէ Պրուսա սանճաղընտա քեայնի, Խրմանճըրդ գազասընա թապի Նուսրէթլէր վէ Պալաթ տա. նիշման զարիեէլէրի ճիվարընտա վաղի օլուպ, Թաղէոս Մասբխեան մարիֆէթլիյէ պիմթահարի, զա. հիրէ իխրաճ օլունուպ, խարիթասը մուճիպինճէ, շըմալէն Նուսրէթլէր գարեէսի ճամիի իլէ արթըրանլար ճամիսինտէն պիլ միւրուր Եալը Սէ. բայ ճամիսի պէյնինտէ պուլունան խաթթը միւնքէսիր վէ զարպէն վէ ճէնուպէն Եալը սերայ ճամիսի իլէ Պօեունտուրուգ կէտիկի թէրէսի պէյնինտէ վագը խաթթը միւսթա. քիմ, վէ շարդէն մէզքիւր թէրէ իլէ Արմուտճուգ թէրէսինտէն պիլ միւրուր, Նուսրէթլէր գարեէսի ճամիսի պէյնինտէ պուլունան խաթ. թը միւնքէսիր իլէ մուհուտ օլուպ, եէտի պին եէտի եիւզէլլի տէօնիւմ արազի տէրունինտէ իմզալ օլունա. ճագ օլան պիր գըթա գըրօմ մա. տէնինին, տօղսան տօղուզ սէնէ միւտատէթի իմթիհանիեէ իլէ թալիպ վէ միւթէհարրիսի, միւմանլէյհ Մա. սբեան լուհտէսինէ իհալէսի թէ. գարբուր իլլէտիկինտէն, իշպու մա. տէնէ տայիր պիր կէօնա իթիրազը օլանլարը թարիխի իլանտան իթի. պարէն ի.բի մահ զարֆընտա օրման վէ մատէն մէճլիսինէ, վէ թաշրա. լարատա մէրքէզի վիլաեէթէ միւրա. ճաաթ լյլէմէլէրի իլան օլունուր։

3 շուպաթ 97

—

Քէօթահեա սանճաղընն տախիլին. ատ քեայնի մալիւմ էլ էսամի մա. հէլլերէ մէվճուտ վէ միւտէթիւբ օլան ճէման էլլի պին քիլէ ասի. թանէ հընթա իլէ օթուզ պին քի. լէ շահրին միւպատէլէի նիզամիեէ թահնիեէ վէ շաեիր անպարլարընա ախզի մուգարրէր օլուպ, շուպաթը ըսմինին ալթընճը ճուման իրթէսի կիւնիւ զարարը վէրիլէճէղինտէն, զիքր օլունան հընթա վէ շաեիրին միւպատէլէթէն իթասընա թալիպ օլանլարըն, շէրայիթը միւպատէլէ. էի անլամագ իւզրէ եէվմը մէզքիւ. բըն իգրզասընտան էվվէլ մալիեէ խազինէյի ճէլիլէսինտէ, աշար վէ ուշնամ տայիրէսինէ միւրաճաաթ լյլէմէլէրի։ 2—3

97 Քեանունի սանի 30

Պուլղար տաղը մատէնի հասբլա. թընտան օթուզ պիր պին տէօրթ եիւզ ալթմըշ պիր տիրհէմ քիւ. սուր սիմը խալիս իլէ եիւզ սէքսէն պիր տիրհէմ քիւսուր ալթունուն պիլ միւզաիտէ ֆիրուխթի մուգար. բէր օլտուղունտան, վէ շէհրը շու. պաթը ըսմինին օն պիրինճի ըէնճ. շէմպիհ կիւնիւ սաաթ տօգուզտա, գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէ, մէզքիւր սիմ վէ ալթունուն իշթի. բասընա թալէպ օլանլարըն, եէվմը մէզքիւրէ տէկին մալիեէ խազինէ. սինտէ օրման վէ մատէն մէճլիսինէ միւրաճաաթ լյլէմէլէրի իլան օլու. նուր։

97 շուպաթ 4 6—2

ՊԻՊԷՐՕՆ ՐՕՊԷՐԹ

ԵՐԱԽԱՆԵՐԸ ԵՐԲԷՔ ՁՈՎԳՆԵՑՆԵՐ

Աշխարհիս բոլոր բժշկական ագատէմեաներն վկայած են, որ Պիպէրօն Րօպէրթի հնարումն է ի վեր, պզտիկ տըղայոց մէջ մահն 15 առ հարիւր նուազած է։

Վարչապետ-Բէն-Ռոկիէ, պատուոյ և մեծարժանաւորութեան պատուանշաններ ընդունած են այսն գիւտին։ Ընդհանուր վաճառատեղին է ՊՊ. Զէրվաթի և Դացեաի մթեբանացն թիւ 6 և 7, Ատա-խան Ղալաթիա։

ԹՐՕԱՏ ՇԱՐԱՊԸ

Գալաթատա, միլլէթի էրմէնիեան Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսի դարուսու գարշբսընտա վաղը 21 նիւմէրօլու Բումճա Նէօյօղօս զազէթասը մաթ. պասը ալթընտա միւսիւ Մանուսսօ վէ գումբանեասը մաղազասընտա նէֆիս Թրօատ շարապլարը պուլուն. մագատա օլուպ, վէ մէզքիւր շարապ. լարը իսթիմալ իթմէքտէ օլանլար իզհարը մէՇունիլէէի իթմէքտէ օլտուղունտան, էօյլէ պիր թազմ հիյլէի վէ եաբանա շարապլարա ալ. տանմագ. իսթէմեէն զամիլարըն, մէզքիւր մաղազատա թէշրիֆէրի տավէթ օլունուր։

—

Գարաքէօյ քէօբրիսսի իւզէրինտէ վա. գը պէշգահվէ սահիպլերի օլուպ, աթիտ վագը իսվա իտէնլէր, Պօղոս իշխան, Գատրքէօյ, Իսկիւտարա վէ ատալարա կէթմէքտէ օլան էհալիյէ իլան իտէրլէր քի, Թրօատ նամ չարապլարն տէբօղիթէր. լէրի օլուպ, կէրէք սանտրգլար իլէ վէ կէրէք շէշէլէր իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա ֆիրուխթ իթմէքտէ տիրլէր։

Համդի Եֆէնտի
Պիրինճի տայիրէ սահիպի
Օհաննէս Ռուբէեան
Իսկիւտար մէվգիֆի իշին
Գրիգոր Տէրվէշեան
Ն. 40 գազինօտա
Օհաննէս Ավլաբանեան
Գատրքէօյ խաթթընտա
Եռվանտէ Սամսոնլու-
Ատալար իշին

—

ՍԲՕՆԷՔ

Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա, Գալաթա սերայ գարշբսընտա, Սբոնէք Նամըյլա շէօհրէթշուար օլան մաղազա միւթէպէր էհալիյէ վէ քէնտի միւշթէրիլէրինէ իլան իտէրքի, կէրէք սանտրգ իլէ կէրէք շէշ իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

—

Գոնսթանթէն Գոնսթանթինիտէն Պէ. շիքթաշ, պիյիւք գաղինօ, Ն. 52, սա. պըգ Բալօսի,

Թրօատ շարապընըն տէբօսու կէրէք սանտրգլա վէ կէրէք շէշ իլէ Ֆապրիգա ֆիեաթընա ֆիրուխթ օլունուր։

—

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱՀԱՆԷՍԻ

Ն. վէ Ժ. Քանգիւք պիրատէրլէր

Մէզքիւր էճզահանէ, էճզայարընըն զայէթլէ խլիսկի վէ էճզայը քիմէէվիյէ. սի վէ ալէա շարապլարը.յլա միւշթէհիր օլուպ, էհալիյէ իլան իտէր քի, կէրէք սանտրգլարընա վէ կէրէք շէշէլէրը իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

—

ԳԲԼՊՈՒՐՆՈՒ

Մ. Տ. Տիվօլի միթէպէր էհալիյէ իլան իտէր քի, Շարգ շարապլարը շիրքէ. թիյլէ պիր մուգավէլէ ագտ իտէրէք, Ֆէնէր իշին, ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

—

ԻՍԹԱՆՊՕԼ ՊՕՆ ՄԱՐՇԵՍԻ

100,000 դալէմ էմթաաեա միւշթէ. րիէրլիմիզին գօյայըզը իշին, իլավէ էյլէ. տիք Թրօատ շարապը, Գալաթա ֆիեա. թընա ֆիրուխթ իթմէքտէյիզ։

—

ԷԲԻՐ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Օկիւսթ Թիթօս սահիպի, Գալաթատա Թրամվայ ճատտէսի տէբօ վէ ֆիրուխթ օլունուր Թրօատ շարապը, ֆապրիգա ֆիեաթընա, սանտրգլար վէ շէշէլէր իլէ։

ՏՕԳԹՕՐ Գ. Ս. ՏՕՊՐԱՇԵԱՆ

Միւմանլէյհ Տօգթօր՝ սինին շէ. պապէթինի Լօնտրանընը թըպպիյէ տար իւլ ֆիւնունը.յլա խասթախա. նէսինտէ իմրար իտուպ, քէմալի իզզ ու շէրէֆիլէ թէպապէթ, ճէր. բահրլըգ վէ լավութալըգ տիրլօմա. լարընը ալտըգտան վէ Լօնտրատա տիկէր իլքի խասթախանէտէ տէ հէ. քիմլիք իթտիքտէն սօնրա, շիմտի Իսթանպօլա ավտէթ իթմիշ տիր։

Միւմանլէյհ Տօգթօր Տօպրաշեան, Իսթանպօլտա կէտիկ բաշատա Մէր. տիվէնլի նամ Բում քիլիսէսինին եօգարքի սըրասընտա, Զատրրճը Ահմէտ նամ սօգագտա 12 Նիւմէ. ըօլու խանէտէ իգամէթ իթտիկինի, վէ հէր կիւն էօյլէնէ գատար օրա. տա պուլունարագ, քէնտույէ միւ. րաճաաթ իտէն խասթէկեանը թէ. տավի իյլէտիկինի միւթէպէր էհա. լիյէ իլան իտէր։

Քէզալիք թապիպի միւմանլէյհ, հէր բաղար իրթէսի կիւնլէրի էօյ. լէնտէն պիր սատթ սօնրա, խանէի մէզքիւրէ կիտէն ֆագիր խասթէ. կեատը մէճճանէն թէտավի իտէճէ. կինի տախի իյան էյլէր։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տօգթէօրու միւմանլէյհ, եա. լընըզ ֆբէնկի իլլէթի, վէ պէյ. սօուզլուղու, վէ ումումի ալաթը թէհնասիլյեէ (Ծննդական գոր. ծարանք), վէ իտարայ եօլլարընա տայիր խասթալըգլարա տիւշար օլանլարըն, էմրի թէտավիլէրինէ պագմագատա տրը։

Տօգթօր Ճէլալեան էֆէնտիս. սապրոզը վէճճ իւզրէ, հէր կիւն սատթ կաէն 10ա գատար, Պաղ. չէ-գարուսունտա, Համիտիյէ թիւրպէսի սրրասընտա, Սինապ. եան Վիչէն էֆէնտիներին Իրի Գա. ԲՈՒԼՈՒ թէսմիյեէ օլան 32 նիւ. մէրօլու էճզախանէսինտէ խաս. թալար գապուլ իթտիկի կիպի, բաղար կիւնլէրի տախի, Գէյօղ. լուտա, Աղա ճամիսինտէ, Մա. գրդ-ադաճը ճատտէսինտէ, 27 նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիզանը գապուլ իյ. լէմէ քտէ տիր։

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԻՍՊԻՋԱՐԵԱՆ

ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Իսթանպօլտա Պաղչէ-գարու նտա, Էմիրա կէօմրիւկիւ գարշուսընտա քիւ. շատ իյլէտիկիմիզ 43 նիւմէրօլու էճզա. խանէմիզ իլէն քեաֆֆէյի իլաճլարըմըզը Էվրօբատան հէնուզ էէլլ իյլէմիշ օլուպ, քեաֆֆէյի իսթիհզարաթըմըզը տախի, տիգդաթը թամմէ իլէ հազրլամըշ օլ. տուղումըզը տօգթօր էֆէնտիլէրէ վէ միւ. թէպէր էհալիմիզէ իլան իտէրիզ։

Մէվսիմ էգթիզասընճա, պալըգ եաղը խաթիմա իթմէքտէ օլան զէվաթա, գա. բըշըգ վէ պօղուլմուշ եաղլարատան իճթի. նապ իթմէք իսթէտիքլէրինտէ, հէնուզ կէթիրթմիշ օլտուղումուզ Բէթերմօլէր ֆապրիգասընը հալիս մօրինօ պալըզը ճիյէրինին եաղընտան իշթիրա իթմէէ. րինի խալիսանէ պէեան իտէրիզ։

Իլաճլարըն եաբըլմասընա ֆէվգէլատէ տիգգաթ օլունմագտա օլտուղու. նա կիպի, ֆիյաթճա տախի, իտարէ իտէպիլէ ճէկին. տէն զիյատէ թալէպ իթմէմէյի քէնտի. միզէ մէսլէք իթթիխազ իթմիշ օլաու. ղումուզտան, թէշրիֆ իտէն միւշթերի. լերին մէՇունուն գալաճագլարը պի իշթի. պահ տրը։

Էճզախանէմիզէ, մէմլէքէթիմիզին էն միւթէպէր տօգթօրլարընտան, տօգթօր Գ. Թիւրպական էֆէնտի տէվամ իթ. մէքտէ օլուպ, բաղար կիւնլէրինտէն մաա. տա, հէր կիւն սատթ 6տան 9ա գատար հասթալարընա պագմագտա տրը, վէ կէօզ, գուլագ թապիպի տօգթօր Գուս. թամիրիս տախի հէր կիւն հասթալարընը սատթ 7½տան 9ա գատար գապուլ իթ. մէքտէ օլուպ, սայիր միւթէպէր տօգ. թօրլարատան տախի տէվամ իտէնլէր վար տրը։ Ց. ԻՍՊԷՋԷՐԵԱՆ

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ՀԻՒԹԱՑԷՍԻ

Լիսանը Թիւրքի վէ հրուֆաթը էրմէնի իլէ միւթէվէֆա Վարդան պէյին սօն էսէ. րի պէրկիզիտէսի օլուպ, Միհրան Ս. Քի. թապճեանըն հիմմաթ ու մէսարիֆաթլյ. լա թապ իտիլմիշ օլան վէ իքի ճիլտէն ի. պարէթ պուլունան Օսմանլը-Բուս սօն մու. հարէպէսինին հիքմաեէյի մէշնուրէսի պու. տէֆա ազ գալմըշ օլտուղունտան, կէրէք ղազէթանըզ մամթասընտա սահիպի թարաֆընտան, վէ կէրէք Իսթանպօլտա Չիրինկիրլր ճատտէսինտէ Ղուկասեան։ վէ էմին էօնիւնտէ Սիմոն Փափազեան էֆէնտիլէրին քիւթիւպխանէլէրինտէ սա. թըլմագտա տրը։

ՄՈՒՍՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էյլէրէն, Էյլէ սանա ալֆ. սաթ 4 ի էտտար

40-Պիւյիւք Հէնտէք սօղաղը-40

Տօքթէօրիւ միւմանլէյհին գա. պինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօ. շալտըճը, վէ նէֆէս եօլլարընա էն. վայը էճզա պուխարլարը իւֆլէ. մէկէ մոխսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խու. սուսի օլարագ պագտըղը կիպի, է. լէքթրիք ալէթլէրէյլէ իճրա օլու. նան հէր նէվի թէտավիյի եաբար, էսկի կէօքիւղ վէ նէղլէ, վէ պօղ. մաճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ քէօթրիւմիւք վէ սարա կիպի իլլէթլէրին թապիպի խուսուսիսի տիր։

Քէզա, կիզլի խասթալըգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիւմ։

COGNAC DE LA MAIS. CH. BAGIER & Cie DE COGNAC

ԱԼԻԱ ՎԷ ՍԱՀԻՀ ԷՍԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ

ՁԷՇՆԻԵԱՊ ՕԼՄԱԳ ԻՍԹԷՐՄԻՍԻՆԻԶ

Շ ՊԱԺԻԷԱ Է ԳՕՄԲԱԼՆԻԵԱ

ՏՐ.

ԳՕՆԵԱԳ

ՆԱՄ ՄԷՇՀՈՒՐ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ԻՄԱԼ ԻԹՏԻԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ ՏԱՑԻՄԱ ՍՈԹԸՆ ԱԼԸՆԸԶ

Պուլունուր շարապ վէ միւսքիրաթ սաթան պաշլըճա թիւճճար մաղազալարընտա, պիւյիւք պագգալարտա, կազինօլարտա, օթէլլէրտէ վէ սայիրէտէ։

Մէմալէթի մահրուսէյէ վէ էէլլէ եէկնէեէրէ

ԶԷՐՎԱԹԻ ՎԷ ՖԱԶԷՍ ՊԻՐՍՏԻՐԼԷՐ

Գալաթատա, Ատա խանընտա

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANGE

ՀԻԶ ՊԻՐ ՇԵՑ ՂԱՑՊ ԻԹՄԷՄԷՔ ՄԱԳՍԷՏԻՑԼԷ ԲԻԱՆԳՕԵԱ ՀԻՍՍԷՄԷՆՏ ՕԼՄԱԳ

Բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմի մէՇուն իթմէք իւզրէ, թահթը թէէմինէ ալընմը օլարագ, 500 միլիօն ֆրանգ սէրմայէսի օլան Ասիւրանս Ֆինանսիէր նամ շիրքէթ իլէ միւնասէպաթա կիրիշտիմ։ Մէզքիւր շիրքէթ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրարար վա. սքթասըյլա, հիչ տէյիլ իսէ, հէր պիլէթին ֆիեաթը օլան 100 ֆրանգըն թէէտի. եէսինէ թէէմին իտէր, վէ օ հալտէ, հէր հանկը ճինս պիլէթ օլուր իսէ օլսուն, հիչ պիր ազէլ զայպ լթմէզ։ Մէզքիւր բիանգօ պիլէթլէրինտէն վէեախատ բրօ. մէսլէրինտէն սաթըն ալմագ իսթէեէնլէրէ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրարար վասքթա. սըյլա, պէհէրինէ տէրհալ 100էր ֆրանգ թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ, Բարիսին Ասիւ. ռանս Ֆինանսիէր շիրքէթի պօնօլարընտան պիր վէ եախատ տահա զիեատէ իթա. սընա հազրըմ։

Պու պօնօլար տա, պիր մըգտար ֆրանսըզ էահամը ումումիեէսինին պիր մա. հէլլէ էմանէթէն գօնումուշ օլմասըյլա, թէէմին իտիմիշլէր տիր։ Պինանէն ալէյհ մէզքիւր բիանգօ պիլէթ վէ բրօմէսլէրինտէն վագը օլահագ ագէշէճ քեաֆֆէյի գա. բար վէ զիեատը թէէմին իտէրիմ։ Հէր քէս, հիչ պիր շէյ զայպ իթմէէրէք, պէ. նիմ բիանգօ պիլէթլէրիմ վէ բրօմէսլէրիմին իւզրէրինտէ թապէինի տէնէեէպիրիր։

Սենէտէ տէօրթ տէֆա գատարը վէտէլէճէ օլան Մաճարլընան էրմէնիլէրինին 1870 սենէսի գատարը.

Պիլիցիկի իթրամիեէլէր · — 200,000 ֆիօրին, 50,000 ֆիօրին, 12,000 ֆիօրին
Սենէտէ իւչ տէֆա գատարը վէտէլէճէ օլան Պաս կրան գատարլըգը գատարը.

Պիլիցիկի իթրամիցելէր · — 150,000 ֆիօրին, 15,000 ֆիօրին.
Սենէտէ տէօրթ տէֆա գատարը տեշիտէ օլանճաճէ օլան Ամերիքա եահամը.

Պիլիցիկի իթրամիեելէր · — 40,000 ֆիօրին, 20,000 ֆիօրին.

Գալաթա, քէօբրիւ եադընընտա, Հալաեեան խանընտա Ն. 5 Ա. ԱՏԼԷՐ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՕԱԼԱՐԸ

Բարիս, 17 փետր.

Ֆրանսըզ ֆոնտսուս 3%	82-47½
» » 5%	114-65
Լսհամը Ումումիէ այլլար	11-55
» » գարանտը	11-50
1865 Իսթիդրազը	-
1869 »	61-
1873 »	58-
Բուսէլի չըմէնտը. Քահվիյա.	49-75
Օսմանլը Պանգասը	702-50
Գրէտի Լիոնէ	740-
Բուս ֆոնտսուս 5% (1877	-
Բուսիանըն Շարք իսթիդրազը	-
Իթալիա ֆոնտսուս	35-60
Մըսըր իսթիդ. պիրլէմիչ	328-75
Իսբանեա խարիճի իսթիդրազը	26-¾
Գամպիօ Լոնտրա իւզէրինէ	23-24

Բարիս, (Պուլվար) 17 փետր.

Ֆրանսըզ ֆոնտսուս 5 %	114-53¾
Լսհամը Ումումիէ	11-53

Լոնտրա 17 փետր.

Ինկիլիզ գոնսոլիտ	100-¾
Լսհամը Ումումիէ այլլարը	11-7/16
» » գարանտը	11-¼
1865 Իսթիդրազը	14-
1869 »	12-½
1871 »	66-
1872 (Պօնտիս թէնէզօր)	23-
1873 »	11-¾
Տէվլէթ Ալիէնին 1877 իսթիդ. բազը	77-½
Օսմանլը Պանգասը	13-⅛
Բուսիա իսթիդրազը 1873	84-¼
Մըսըր իսթիդրազը պիրլէմիչ	65-½
» իմթիեազը (շըմէնտը.)	33-⅞
Տաիրա սանիէէ	65-¼
Մըսըրըն Բօչիլտ իսթիդրազը	36-
1877 Մահարիսթան էսհամը	99-¼
Գամպիօ Բարիզ	23-58

Վիէննա, 17 փետր.

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիա	120-40
Բուսէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	23-50

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՕԱԼԱՐԸ

Լսհ. Ումումի փետր. 5 ազզմ. գը.	12-35
» » փետր. 6 ոպհ. աչ	12-28
» » Լն եիւքսէք	12-28
» » Լն աշաղը	12-26
» » Սաաթ 5 տէ	12-30
1865 Իսթիդ. (Մուքօն) 6% ֆ.	-
1865 » » 6% ֆ.	-
1869 » (Բինար) 6% ֆ.	-
1872 » (Պօնտիս Թրէզօր	-
1873 » (Բինար) 6% ֆ.	-
Բուսէլի չըմէնտրֆէր	51-
Ռէբոր ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	-
Սգչէ ֆայիզի %	9-

ԱԳՈՒՈՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	6-35
Սօսիէթէ ժէն 6%	5-5
Իսթանպոլ Պանգասը	10-
Սօսիէթէ Օթօման	-
Թրամվայ 5%	355-
Լավրիօմ (մատէն)	152-

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110 30
Ֆրանսըզ ալթունու	88-5
Բոլ	90-16
Դրիմից ալթունու	51-20
Պէեազ մէհմիտյէ	107-37
Մէթալիք	205-
Պէշլիք	210-
Ալթընըզ	127-10
Պազըր	610-
Գարպոն գայիմէսի գարիք	878-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	910-
Էն աշաղը	910-
Սաաթ 5 տէ	910-

ԱՍՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Կ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ